

ES un Kanādas Visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums (*CETA*)

Plašas iespējas
Latvijas iedzīvotājiem

Iedzīvotāji visā Latvijā gūs labumu no *CETA*

Tiks nodrošināti šādi ieguvumi:

Atteikšanās no **muitas tarifu**
piemērošanas Latvijas eksportētājiem
un importētājiem

Kanādas **pakalpojumu** tirgus atvēršana
Latvijas uzņēmumiem

Iespēja Latvijas uzņēmumiem aktīvāk
 piedalīties konkursos par
publiskā iepirkuma līgumiem Kanādā

Latvijas **pētniecības un radošā**
potenciāla aizsardzība

Vienkāršākas iespējas Latvijas
speciālistu darbam Kanādā

Lielāku **ieguldījumu** plūsmu
veicināšana starp Latviju un Kanādu
Palīdzība Latvijas **mazajiem**

uzņēmumiem
eksportēt vairāk preču un pakalpojumu
uz Kanādu

Latvijas ekonomika ir atvērta tirdzniecībai

Vairāk nekā 122 000 Latvijas darba vietu — gandrīz katra sestā —
ir atkarīgas no ES eksporta uz valstīm ārpus Eiropas teritorijas

**Starp Latviju un Kanādu jau pastāv ciešas
tirdzniecības un ieguldījumu attiecības**

10.

Pakalpojumu jomā Kanāda ir
Latvijas 10. lielākā tirdzniecības partnere ārpus ES

11 miljoni eiro

Latvijas un Kanādas preču un pakalpojumu
tirdzniecības bilances pārpalikums

32 miljoni eiro

Latvijas kopējā eksporta uz Kanādu vērtība

21 miljons eiro

Latvijas kopējā importa no Kanādas vērtība

Atteikšanās no muitas tarifu piemērošanas Latvijas preču eksportam

Latvijas preču eksports uz Kanādu: **28 milj. eiro** (2015. g.)

CETA nodrošinās lielu muitas nodokļu ietaupījumu, jo nodokļi tiks atcelti 99 % visu tarifu pozīciju, un 98 % no šiem muitas nodokļiem tiks atcelti nolīguma spēkā stāšanās dienā. Latvija gūs labumu no tarifu atcelšanas gandrīz visu eksportējamo preču grupās, jo īpaši turpmāk norādītajās grupās.

- **Tehnika un elektroiekārtas**

Latvijas eksports uz Kanādu: **4,3 milj. eiro** (2015. g.)

Šīs nozares eksporta apjoms veido vienu ceturto daļu no visa Latvijas preču eksporta uz Kanādu.

Kanādas tarifī pārsvarā ir zemi, lai gan dažu produktu gadījumā tie sasniedz 9 %.

Papildus lieliem ietaupījumiem, ko sniegs muitas nodokļu atcelšana, *CETA* ļaus Latvijas uzņēmumiem izvairīties no izdevumiem par divkāršām pārbaudēm, pateicoties noteikumiem par **atbilstības novērtēšanas deklarāciju atzīšanu** tādās nozarēs kā:

- tehnika;
- elektropreces;
- elektroniskās iekārtas.

Šīs nozares arī gūs labumu no *CETA* noteikumiem par publisko iepirkumu un speciālistu pārvietošanos (*skatīt tālāk*).

- **Optiskie un medicīnas instrumenti**

Latvijas eksports uz Kanādu: **1,4 milj. eiro** (2015. g.)

Kanādas tarifu likmes līdz 8,5 %

- **Mēbeles**

Latvijas eksports uz Kanādu: **1,2 milj. eiro** (2015. g.)

Kanādas tarifu likmes līdz 8 %

- **Degvīns**

Latvijas eksports uz Kanādu: **2,3 milj. eiro** (2015. g.)

Kanādas nodoklis ir 12,28 centi par vienu litru tīra spirta

Attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem tarifu atcelšanu papildina **citu būtisku tirdzniecības ierobežojumu**, tostarp vairāku ar tarifiem nesaistītu šķēršļu, novēršana. Šie šķēršļi sagādā grūtības ES eksportētājiem iekļūt Kanādas tirgū.

Piemēram:

- diferencēta pakalpojumu maksa, ko importētājiem vīniem un alkoholiskajiem dzērieniem nosaka provinču alkoholisko dzērienu padomes, tiks piemērota, pamatojoties uz tilpumu, nevis vērtību, un tā tiks aprēķināta daudz pārredzamākā veidā, tādējādi samazinot izmaksas, kas ES ražotājiem rodas saistībā ar to produktu tirdzniecību Kanādā;

- *CETA* nodrošinās ES vīna un alkoholisko dzērienu ražotāju spēju konkurēt Kanādas tirgū, piemēram:
  - iesaldējot to veikalu skaitu, kuros tiek pārdoti tikai Kanādā ražoti produkti;
  - neļaujot vietēja monopola uzņēmumiem paplašināt darbību blakus esošajās provincēs;

- atceļot Kanādas prasību par ievesto nefasēto alkoholisko dzērienu sajaukšanu ar vietējiem alkoholiskiem dzērieniem pirms pildīšanas pudelēs — tas ir noteikums, kas liedza ES produktu ražotājiem, kuriem ir piešķirtas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, iespēju marķēt ar tām savus produktus.

Mēs sagaidām, ka šo pasākumu kopējās ietekmes rezultātā vēl vairāk palielināsies ES tirgus daļa Kanādas vīna un alkoholisko dzērienu tirgū.

Kanādas pakalpojumu tirgus atvēršana Latvijas uzņēmumiem

**Latvijas pakalpojumu eksports uz Kanādu:
15 milj. eiro (2015. g.)**

Kanāda ir Latvijas **10. lielākais** partneris pakalpojumu tirdzniecības jomā ārpus Eiropas.

Galvenie uz Kanādu eksportētie Latvijas pakalpojumi ir:

- informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pakalpojumi.

**Pakalpojumu imports Latvijā no Kanādas:
4 milj. eiro (2015. g.)**

CETA uzlabos un nodrošinās Latvijas uzņēmumu piekļuvi Kanādas pakalpojumu tirgum.

Piemēram, profesionālo pakalpojumu jomā Kanāda ir atcēlusi vairākus pilsonības un uzturēšanās nosacījumu ierobežojumus šādu Latvijas speciālistu praktizēšanai Kanādā:

- juristi;
- grāmatveži;
- arhitekti;
- inženieri.

CETA arī nodrošina tiesisko noteiktību ES pakalpojumu eksportētājiem — Kanāda ir nostiprinājusi savu pašreizējo atvērtību pret ES uzņēmumiem, piemēram, šādās nozarēs:

- finanšu pakalpojumi;
- telesakari;
- pasta un kurjerpakalpojumi.

Iespēja Latvijas uzņēmumiem aktīvāk piedalīties konkursos par publiskā iepirkuma līgumiem Kanādā

Pateicoties *CETA*, **ES uzņēmumi iegūs piekļuvi lielajam Kanādas publisko iepirkumu tirgum.**

Latvijas uzņēmumiem būs iespēja iesniegt piedāvājumus visos Kanādas valsts pārvaldes līmeņos (federālais, provinču un pašvaldību) organizētajos preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas konkursos.

Kanāda ir arī piekritusi uzlabot piedāvājumu iesniegšanas procesa pārredzamību, publicējot informāciju par federālā un provinču līmeņa konkursiem vienotā publiskā iepirkuma tīmekļa vietnē.

Iepirkumu saistības, ko Kanādas valdība ir uzņēmusies *CETA* ietvaros, ir līdz šim **ambiciozākās šīs valsts apstiprinātās saistības konkrētajā jomā.**

Latvijas pētniecības un radošā potenciāla aizsardzība

CETA nodrošina Latvijas jauninājumiem, autortiesībām un preču zīmēm Kanādā **līdzīgu aizsardzības līmeni** kā Eiropā.

Konkrētāk, Kanāda saskaņos **savu autortiesību aizsardzības sistēmu ar starptautiskajiem standartiem.**

Tas ir svarīgi, jo šādi tiks aizsargāts Eiropas radošo nozaru intelektuālais īpašums (mākslas darbi, publikācijas, mūzika un programmatūra), tostarp tā izplatīšana, izmantojot tiešsaistes izplatīšanas kanālus.

Vienkāršākas iespējas Latvijas speciālistu darbam Kanādā

CETA paredz noteikumus, kas atvieglo latviešu nodarbinātību Kanādā (un otrādi) un to profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Tas ir liels ieguvums uzņēmumiem, kas:

- sniedz pakalpojumus, piemēram, pēcpārdošanas pakalpojumus eksportētai tehnikai vai informācijas un komunikāciju tehnoloģiju programmatūrai;
- ražo sarežģītus izstrādājumus, kam ir nepieciešami tādi pēcpārdošanas pakalpojumi kā tehnikas uzstādīšana un apkope.

Noteikumi personu pārvietošanās atvieglošanai var būt īpaši noderīgi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, jo šie uzņēmumi var nespēt nodrošināt konkrētā vietā pastāvīgi strādājošu personālu tiešai pakalpojuma sniegšanai.

CETA nodrošina tiesisko noteiktību un **uzlabo pakalpojumu sniedzēju mobilitāti**, jo šis nolīgums:

- vienkāršo pamatpersonāla nosūtīšanu darba veikšanai otrā Atlantijas okeāna pusē;
- sniedz uzņēmumiem iespēju nosūtīt personālu pēcpārdošanas pakalpojumu sniegšanai saistībā ar tehniku, programmatūru un aprīkojumu;
- rada pamatu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai tādās regulētās nozarēs kā arhitektūra un grāmatvedība.

Ieguldījumu plūsmu veicināšana starp Latviju un Kanādu

Kanādas ārvalstu tiešie ieguldījumi
Latvijā: **16 milj. eiro** (2015. g.)

Kanādas uzņēmumiem pieder kapitāla
daļas tādās nozarēs kā:

- Alimentation Couche Tard
(mazumtirdzniecība);
- Homburg (nekustamais īpašums);
- Ginguro Explorations (kalnrūpniecība).

2011. gadā Latvija un Kanāda noslēdza
tradicionālu, divpusēju ieguldījumu
līgumu. Pēc galīgās stāšanās spēkā *CETA*
aizstās šo divpusējo ieguldījumu līgumu.

CETA nodrošinās Latvijas un Kanādas
ieguldītājiem **lielāku paredzamību,
pārredzamību un aizsardzību** to
ieguldījumiem Kanādā un Latvijā.

Palīdzība Latvijas mazajiem uzņēmumiem eksportēt vairāk preču un pakalpojumu uz Kanādu

---

Latvijas mazie uzņēmumi ir izteikti orientēti uz eksportu un veido **97 % no kopējā Latvijas eksportētāju skaita**. Šie uzņēmumi varēs pilnībā izmantot *CETA* sniegtās priekšrocības.

Pateicoties tirdzniecības ierobežojumu samazināšanai, tarifu atcelšanai, vienkāršākām muitas procedūrām un saderīgākām tehniskajām prasībām, eksportēšana kļūst vienkāršāka un izdevīgāka. Tas ļauj mazajiem uzņēmumiem:

- vieglāk konkurēt ar lielajiem uzņēmumiem;
- piedāvāt vienu un to pašu produktu (vai ar mazāku skaitu izmaiņu) abos tirgos;
- vairāk iesaistīties piegādes ķēžu darbībā un elektroniskajā tirdzniecībā.

Īpaši *CETA* noteikumi nostiprina ieguvumus mazajiem uzņēmumiem, piemēram:

- ņemot vērā to vajadzības elektroniskajā tirdzniecībā;
- uzlabojot piekļuvi informācijai par publiskā iepirkuma konkursiem;
- izmantojot Ieguldījumu tiesu sistēmu.

CETA noteikumi par Ieguldījumu tiesu sistēmu ļauj saīsināt lietas izskatīšanas laiku un samazināt lietas ierosināšanas izmaksas mazajiem uzņēmumiem.